

Handläggare
Håkan Serdén
Telefon: 08-508 01 114**Till**
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017

Förslag till beslut

Underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänns

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I detta ärende ges en sammanfattande analys av hur stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås under planperioden.

Antalet invånare jämfört med år 2014 förväntas öka med cirka 2 000 personer fram till och med år 2017. Det är främst i nya bostadsområden i Kista som nya invånare flyttar in.

Under perioden fortgår arbetet med att utveckla ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet inom samtliga verksamheter. Det systematiska arbetet med att främja medarbetarnas hälsa och minska sjukfrånvaron fortsätter också under perioden, liksom arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov. Detta, tillsammans med en aktiv lokalplanering, innebär att budgeten beräknas vara i balans under perioden. Investeringar i park- och grönområden under planperioden föreslås i Saimaparken, Nidarosparken, Nystadsparken och Porkalaparken.

Bilagor

1. Investeringsplan med projektbeskrivningar
2. Lokalförsörjningsplan

Ärendet

Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin för en period om tre år. Den plan som nu är aktuell att ta ställning till omfattar åren 2015 till och med 2017. Stadens nämnder ska analysera vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi. Utgångspunkten för detta är stadens Vision 2030, förändringar i omvärlden samt analyser av den egna verksamhetens utveckling. Större avvikelser eller förändringar jämfört med den plan för åren 2015 och 2016 som kommunfullmäktige beslutade om i budget 2014 ska analyseras och kommenteras.

Nämnderna ska under respektive inriktningsmål göra en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten för åren 2015 till och med 2017. I detta ingår att beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningen och hur detta påverkar verksamheten. Förändringar i lokalförsörjningen, kompetensförsörjningen samt omstrukturerings- och investeringsbehov ska beaktas. För kompetensförsörjningen ska ledarskap, hälsa, medarbetarnas kompetensnivå samt jämställdhet och mångfald särskilt beaktas. Upphandling i konkurrens och personalövertagande på affärsmässiga grunder ska även beaktas.

I avsnitt 1 redogörs för hur nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås. I avsnitt 2 redovisas trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningens sammansättning och behov som påverkar nämndens verksamheter. I avsnitt 3 ges en sammanfattande ekonomisk analys av såväl drift som investeringar. I bilagor redovisas dels en investeringsplan, dels en lokalförsörjningsplan.

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål

1.1 Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

- För att nå målet om att invånare i Stockholm är självförsörjande fortsätter utvecklingen av arbetet med den grupp som jobbtorgen bedömer står långt från arbetsmarknaden. Detta gäller särskilt unga vuxna och flyktingar som efter introduktionsperioden riskerar bli långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och leva i ett utanförskap.
- Nämndens deltagande i projektet Hållbara Järva innebär satsningar på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet.
- Den årliga klimatveckan ska engagera invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås. Ett organiserat miljonätverk inom förvaltningen ska säkerställa att målen uppnås.
- Stadsdelsnämndsområdets alla barn och ungdomar har god tillgång till professionella konst- och kulturupplevelser och att uttrycka sig i eget skapande.
- Ungdomar ska vara delaktiga i utvecklingen av ungdomsverksamheterna och kunna utöva inflytande genom olika ungdomsfora.

- Fältgruppen, ungdomsvårdar och medborgarvårdar ska bidra till minskad ungdomskriminalitet och användning av droger. Det uppsökande arbetet syftar till att öka framtidstron och tryggheten hos barn och ungdomar och ska ske i samverkan med skola, polis och jobbtorget.
- En gemensam strategi för förebyggande arbete inom förvaltningen är under utarbetande.
- Ett s.k. familjehus i syfte att ge generellt stöd till småbarnsfamiljer håller på att inrättas.
- Arbetet med att skapa trygghet för personer som utsätts för våld i nära relationer ska vidareutvecklas. Ett könsneutralt förhållningssätt ska tillämpas. I samverkan med socialförvaltningen ska anpassade arbetssätt och metoder utarbetas. Personer som utsätts för våld i nära relationer erbjuds riskbedömning, skyddat boende och stödinsatser.
- Barn som upplevt våld eller utsatts för våld erbjuds bland annat insats i form av korttidsbehandling i öppenvård. Pappor som använder våld erbjuds att delta i ett behandlingsprogram för att upphöra med sitt våldsbeteende.
- Trygghetsvandringarna fortsätter. Åtgärder för att minska okynnestrafik på parkvägar och belysning på huvudgångstråken är prioriterat.

1.2 Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

- Föräldrar ska kunna göra aktiva val av förskola.
- Personer med funktionsnedsättning ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet. Omsorg och insatser ska präglas av värdighet och respekt. Personer med funktionsnedsättning kan själva välja boende och korttidshem samt utförare av daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning och personlig assistans.
- Äldreomsorgens insatser grundar sig på den enskildes behov och önskemål. De äldre ska kunna välja utförare av beviljat stöd och hur insatsen ska utföras. Biståndshandläggarna ska ge en opartisk och saklig information och vägledning så att de äldres val passar behoven.
- Stadsdelsområdets höga andel äldre med invandrarbakgrund och personer med funktionsnedsättning ställer extra höga krav på information. Bristande kunskaper i svenska kan göra det svårt att till fullo utnyttja den valfrihet som kundvalsmodellen erbjuder. Samtliga medarbetare inom socialtjänsten har därför ett särskilt uppdrag att ge anpassad information så att kundvalsmodellen kan tillämpas av alla berörda.
- Som ett led i att långsiktigt öka andelen förskollärare utvecklas introduktionen för nyanställda förskollärare och uppföljning när förskollärare slutar sin anställning. En ökad medvetenhet finns också om att ta till vara de möjligheter till karriär som finns för förskollärare.
- Förvaltningens kvalitetssystem förbättras kontinuerligt för att säkra kvaliteten i de sociala tjänsterna och säkerställa att det finns ett system för att identifiera och följa upp brister i verksamheten.

- Arbetsmetoder vidareutvecklas och den interna och externa samverkan fortgår i arbetet med att förebygga vräkningar. Förvaltningen förstärker arbetet med boendefrågorna genom att fortsätta utveckla metoder och arbetssätt för att förbättra boendevillkoren för hushåll med osäkra boendeförhållanden.

1.3 Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

- Nämndens verksamhetsenheter har rutiner och system för uppföljning av sin ekonomi.
- Effektiviseringsarbetet inom nämndens verksamheter fortsätter.

2. Nämndens verksamhetsområde

Antalet invånare jämfört med år 2014 förväntas öka med cirka 2 000 personer fram till och med år 2017. Det är främst i nya bostadsområden i Kista som nya invånare flyttar in.

Stadsdel/År	2014	2015	2016	2017
Rinkeby	16 378	16 443	16 469	16 483
Kista	11 853	12 484	13 159	13 671
- varav i ny bebyggelse	(344)	(931)	(1 590)	(2 092)
Husby	12 426	12 478	12 497	12 509
Akalla	8 538	8 573	8 587	8 596
Summa	49 195	49 978	50 712	51 259

2.1 Förskoleverksamhet

Barn 1-5 år Stadsdel/År	2014	2015	2016	2017
Rinkeby	1 634	1 600	1 561	1 536
Kista	783	848	915	980
- varav i ny bebyggelse	(28)	(72)	(138)	(202)
Husby	915	882	861	848
Akalla	534	537	531	533
Summa	3 866	3 867	3 868	3 897

Antalet barn i förskoleåldern, 1-5 år, förväntas öka marginellt fram till 2017. Inom stadsdelsområdet ser det dock olika ut. I stadsdelarna Rinkeby och Husby beräknas barnantalet successivt minska med ca 160 barn under perioden. I stadsdelen Akalla beräknas barnantalet förändras obetydligt medan det i stadsdelen Kista förväntas en ökning med cirka 170 barn. Detta beror i huvudsak på utbyggnaden av de två nya bostadsområdena Kista Gård och Kistahöjden. I Kista Gård planeras en ny förskola om tre avdelningar och i Kistahöjden en förskola om åtta avdelningar. Tidigare har två förskolor byggts i Kista Gård. Efterfrågan av platser i nämndens förskolor påverkas av antalet barn men också av hur många föräldrar som väljer vårdnadsbidrag och/eller plats i enskilt drivna förskolor.

Förskolans läroplan styr verksamheten. Verksamhetens pedagogiska utvecklingsplan under perioden omfattar områden som naturvetenskap och teknik, interkulturell kommunikation och förhållningssätt, kost och hälsa samt flerspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling.

Mångfaldsfrågorna synliggörs i förskolans pedagogiska arbete. En stor del av förskolans medarbetare har flerspråkig bakgrund, vilket är värdefull kompetens för en verksamhet där barn och föräldrar ofta har bakgrund i flera olika språk- och kulturgrupper. Under perioden planeras fortbildning för att fördjupa medarbetarnas kunskaper i barns flerspråkiga kunskapsutveckling samt fortbildning för att öka medvetenheten om hur ett interkulturellt förhållningssätt kan påverka verksamheten. Vidare fortsätter under perioden den prioriterade kompetensutvecklingen i ämnena naturvetenskap och teknik samt kost och hälsa.

Rekrytering och kompetensförsörjning är ytterligare ett prioriterat område. Under år 2013 var andelen förskollärare 47 procent. Att erbjuda goda fortbildningsmöjligheter är en del av ett långsiktigt arbete för att öka andelen förskollärare i de kommunalt drivna förskolorna. Förskollärare ska kunna välja flera möjliga karriärvägar. Genom att synliggöra olika karriärmöjligheter öppnas även rekryteringsvägar för att öka andelen förskollärare. Som ett led i detta erbjuds förskollärare fortbildning i mentorskap för nyexaminerade förskollärare och handledarskap för blivande förskollärare under den verksamhetsförlagda utbildningsdelen. Även fortbildning inom specifika områden kommer att erbjudas under kommande period som genuspedagog och pedagoger som arbetar med verksamhetsutveckling med betoning på verksamhetens miljö, material och olika uttryckssätt. Vidareutbildning för barnskötare till förskollärare bidrar till att öka andelen förskollärare och kommer fortsatt att prioriteras.

För förskolecheferna planeras under perioden fortbildningsinsatser för att fördjupa chefernas kunskaper om hur ett interkulturellt förhållningssätt bidrar till verksamhetens kvalitetsutveckling. Förskolecheferna ges även möjlighet att delta i den rektorsutbildning som ges vid Stockholms universitet. De planerade satsningarna under perioden på fortbildning för pedagogiska ledare, förskollärare och barnskötare syftar till att utveckla och stärka verksamhetens kvalitet.

En väl fungerande övergång mellan förskola och förskoleklass är central för varje barn. Arbetet med att utveckla och förbättra samarbetsformerna mellan förskola, skola och socialtjänst fortsätter under perioden. En lokal handlingsplan för övergång mellan förskola och skola har utformats utifrån stadens riktlinjer. Även arbetet för att utveckla samverkan med de enskilt drivna förskolorna i stadsdelsområdet fortsätter under perioden.

2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid

Insatser för äldre ungdomar och ungdomar i utanförskap planeras även fortsättningsvis i samverkan med fältgrupp, skola, jobbtorg och polis. Syftet är att främja trygghet och skapa framtidstro samt motverka kriminalitet och användning av droger. I varje stadsdel finns brett sammansatta områdesgrupper, bland annat med företrädare för olika myndigheter, som samarbetar om insatserna. För att nå ungdomar i utanförskap som behöver få en chans att komma tillbaka till praktik,

studier eller arbete, samverkar förvaltningen med Jobbtorg Stockholm/Merit och det kommunala uppföljningsansvaret kring den uppsökande delen.

Under fem år har sammanlagt drygt 120 ungdomar anställts som ungdomsvårdar. Ungdomarna har under ett års tid fått arbetslivserfarenhet och motivation till fortsatta studier eller till deltagande i yrkeslivet. Resultaten har varit goda och satsningen fortsätter under perioden.

För de äldre ungdomarna i åldern 16 – 24 år har en särskild områdesgrupp bildats där även gymnasieskolorna, Jobbtorg och Arbetsförmedlingen ingår.

Föräldrar inbjuds att delta i det förebyggande arbete som syftar till att skapa goda uppväxtvillkor i stadsdelsområdet. Användandet av narkotika bland ungdom ska på sikt minska. Ett treårigt projekt i samverkan med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, frivården och polisen syftar till att förmå unga vuxna i åldern 20-29 år att bryta med tidigare kriminalitet och drogvanor. Upptagningsområdet för projektet planeras att utökas från till att omfatta hela stadsdelsområdet.

Inom utbildningsförvaltningens projekt Framtid Stockholm pågår ett pilotprojekt i de fyra grundskolorna i Rinkeby-Kista med skolår 7-9. Fem socialpedagoger arbetar med att utveckla en metod för att nå ungdomar i skolorna som inte deltar i undervisningen. Genom bildandet av multikompetenta team på respektive skola underlättas arbetet att nå ut till berörda ungdomar och deras föräldrar. Målet är att öka elevernas resultat i skolan och att fler elever går vidare till gymnasiestudier. Pilotprojektet, som är på ett år, startade vid årsskiftet 2013/2014 och visar redan på möjligheter till goda resultat. För att få effekt och kunna utvärderas behöver projektet ges förutsättningar till förlängning.

Barn och ungdomar ska ges ett ökat inflytande genom olika ungdomsforum och vara delaktiga i utvecklingen av fritidsverksamheter. Ungdomsforumet Rinkeby-Kista Unga Ambassadörer (RKUA) ska tillsammans med ungdomsgrupper i stadsdelsområdet fortsätta arrangera workshops, utbildningar och föreläsningsserier för att öka ungdomars kunskaper och inflytande i samhället. I samverkan ska RKUA bidra till att skolornas elevråd och ungdomsgårdarnas demokratiarbete stärks. RKUA arrangerar utbildning om Människan Bakom Uniformen och har tagit fram ett studiehäfte "Demokrati och hur ungdomar kan påverka", som ett studieförbund ska användas i studiecirkel under perioden.

Akalla ungdomsgård har flyttat till nya lokaler i Akalla. Kista ungdomsgård ska flytta till lokaler i en ny fastighet. Ritningsförslag för ungdomsgårdslokaler på bottenplanet i ett nybyggt studentbostadshus i samma kvarter har presenterats, men tidplan är ännu inte fastställd.

Stadens kulturprogram för barn och ungdomar är utgångspunkt för fortsatta satsningar på att erbjuda alla barn och ungdomar upplevelser av professionell kultur och möjligheter till eget skapande. För de yngre barnen köps föreställningar in och arrangemang inom skilda konstformer erbjuds i olika delar av stadsdelsområdet. De lite äldre ungdomarna motiveras och får coachning i att själva producera och arrangera kulturprogram. Satsningen på ungdomar som arbetar med olika kulturprojekt kommer att öka. Samarbete med föreningar sker främst

genom gemensamma kultur- och idrottsaktiviteter, där alla barn och ungdomar - även de med funktionsnedsättning - erbjuds ett varierat utbud. Ett ungkulturnätverk fungerar som inspiratör och samordnare av större ungdomsevenemang som 164-festivalen, Husbyfestivalen och lovaktiviteter.

I Husby planeras en utökad satsning på kultur för ungdomar. Detta sker inom ramen för projektet Kulturkvarter där ett nätverk av olika aktörer samverkar och stöttar varandra. I projektet ingår bland annat Kulturskolan, stadsbiblioteket, Husby konsthall, Reactor, Husby ungdomsgård, Rädda Barnen (Tjejforum), Film Stockholm (landstinget) och Berättarministeriet.

2.3 Äldreomsorg

År	2014	2015	2016	2017
Antal äldre 65 år och uppåt	4 919	5 085	5 254	5 442
Antal äldreomsorgstagare	950	960	980	1 000

Antalet personer 65 år och äldre beräknas öka med drygt 500 personer fram till och med år 2017. En framskrivning av antalet äldre personer med beviljad omsorgsinsats innebär en ökning av ca femtio personer under planperioden. Utrikesfödda utgör drygt 55 procent av befolkningen över 65 år i stadsdelsområdet.

Hemtjänsten ska ge äldre stöd och insatser av god kvalitet, så att möjlighet ges att leva och bo självständigt så länge som möjligt i hemmiljön. Hemtjänsten ska fortsätta utvecklas för att möta äldre med särskilda behov. Hos den kommunala utföraren av hemtjänst har en specialiserad hemtjänstgrupp startats som riktar sig till äldre med demenssjukdom. Personalen har särskild kompetens inom demensområdet. Stöd till närstående ingår. Gruppen ska även utifrån sin speciella kompetens ge råd och stöd till övrig äldreomsorgspersonal.

Brukarundersökningar, synpunkter och uppföljningar tas till vara för att förbättra verksamheten. Även arbetet med att utveckla och förbättra ledningssystemen fortgår. Beställarenheten har fortsatt fokus på att ge de äldre och deras anhöriga tydlig, korrekt och anpassad information. För att säkerställa att de äldre får en god vård och omsorg är olika former av uppföljning fortsatt prioriterat och en viktig del av förbättringsarbetet.

Under planperioden ska riktlinjerna för handläggning enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen revideras och anpassas till socialstyrelsens nya bestämmelser om krav på handläggning.

Det finns behov av ökad kompetens för att möta äldre med kombinationen psykiska funktionsnedsättningar och missbruk.

Stadsdelsförvaltningarna i Västerort har gemensamt tagit fram en boendeplan för regionen, som revideras årligen. Den samlade bedömningen är att utbudet av vård- och omsorgsboenden i regionen tillgodoser behovet under de närmaste åren. Efterfrågan på servicehuslägenheter har minskat under senare år. En överkapacitet finns

i Kista servicehus, vilken beräknas öka under perioden. De närmaste åren kommer tomma lägenheter i servicehuset att användas för evakuering av boende från Kista vård- och omsorgsboende där samtliga badrum ska renoveras.

För äldre i behov av vård i livets slutskede ställs krav på mer flexibla lösningar.

Med en hög andel utrikesfödda äldre kommer finnas behov att utveckla äldreboenden med olika språk- och kulturinriktningar. För närvarande väljer många av de som har behov av heldygnsoomsorg att bo kvar hemma med stöd av hemtjänst, ofta i form av att en anhörig anställs som vårdare. Men i denna grupp blir allt fler, både äldre och deras anhöriga, mer positiva till att flytta till ett vård- och omsorgsboende. Utvecklingen har en stark koppling till möjligheten att kunna välja äldreboende med språk och kulturinriktning.

Anhörigstödet ska utvecklas ytterligare. Även arbetet med uppsökande verksamhet för att nå ut till anhörigvårdare behöver utvecklas. Under planperioden planeras en utredning om att regionalisera anhörigstödet. De öppna mötesplatserna för äldre fyller en viktig funktion. Utgångspunkten är att social gemenskap och fysisk aktivitet ökar livskvalitet och vitalitet, vilket förmodas senarelägga behov av vård och omsorg.

Stockholms stad införde den 1 januari 2014 ett nytt ersättningssystem för hemtjänstinsatser. Den nya ersättningen utgår från den faktiska tiden hos brukaren. Timersättningen till utförarna har höjts relativt mycket jämfört med den tidigare timersättningen. Syftet med det nya systemet är att säkerställa att den enskilde får de beviljade insatserna. Även för vård- och omsorgsboende har ett nytt ersättningssystem införts. I stället för omsorgsnivåer gäller nu fasta priser för personer med demensdiagnos respektive personer med somatiska behov. De nya ersättningssystemen innebär en osäkerhetsfaktor vad gäller äldreomsorgens kostnadsutveckling.

2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, Stockholm – en stad för alla, är ett styrdokument som ligger till grund för verksamheten.

Tre gruppboendestäder har inte fullgod standard. Förvaltningen planerar att under perioden ersätta dessa med nya fullvärdiga grupp- och serviceboendestäder. Försenade byggprocesser har dock medfört att uppförandet av nya objekt tagit längre tid än beräknat. Det råder stor brist på grupp- och serviceboendestäder. Få utförare är anslutna till lagen om valfrihet (LOV). Inspektionen för vård och omsorg (IVO) följer noga förvaltningens förmåga att verkställa besluten. Förvaltningen befarar ökade kostnader som en följd av nödvändigheten att teckna avtal utanför LOV samt vitesförelägganden från IVO.

De speciella satsningar som görs för att öka biståndsbedömarnas kompetens i motiverande samtal med brukarna kommer att fortgå under perioden. Målet är att den enskilde brukaren ska bli så självständig som möjligt. Samtliga medarbetare, inom både beställarenheter och utförarenheter, kommer att få tillgång till fortgående kompetensutveckling inom Forum Carpe, ett utvecklingsforum inom

staden och länets kommuner, som syftar till både yrkes- och verksamhetsutveckling.

Det nya ersättningssystemet för hemtjänstinsatser, vilket beskrivs under avsnittet ovan om äldreomsorgen, tillämpas även när det gäller stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

2.5 Individ och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Verksamhetens utveckling de senaste åren

Socialtjänsten har med utgångspunkt från ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete vidareutvecklat egenkontrollen av arbetet och uppföljningen av tjänster, processer och rutiner. BBIC-strukturen (Barns Behov i Centrum) för utredning, planering och uppföljning av insatser för barn och ungdom hör till en av de viktigaste processerna som förvaltningen fokuserar på. Arbetet med att förvalta och upprätthålla BBIC:s modell för handläggning och dokumentation fortsätter framöver. Socialtjänsten har satsat på kompetensutveckling för personal genom olika utbildningar, såsom Motiverande Samtal, arbetsmetoden Signs of Safety, Samtal med barn, länsstyrelsens utbildning om våld i nära relation samt Repulse, en träningsmetod för ökad impulskontroll.

Även arbetet med att tillämpa ASI-modellen (Addiction Severity Index) för utredning och uppföljning av insatser inom missbruksvården för vuxna hör till de arbetssätt som även fortsättningsvis ska prioriteras. Flera bostadslösa brukare har beviljats drogfria boenden för att kunna delta i öppenvårdsbehandlingar. Arbetet fortgår med att förstärka förvaltningens öppenvård med evidensbaserade metoder. För brukare som avslutat missbruksbehandling efter lång tid ges bland annat stöd i att behålla drogfriheten, bygga upp nätverk och hjälp med boende i till exempel försöks- eller träningslägenhet.

Arbetet med resultatbaserad styrning (RBS) fortgår. Syftet är att utveckla verksamheten mot de resultat verksamheten har i uppdrag att skapa för sina målgrupper. I styrningen ingår att kunna mäta resultaten av insatserna både på individnivå och på aggregerad nivå. Arbetet med att förankra arbetssättet och processerna i resultatbaserad styrning kommer att fortsätta de närmaste åren.

Metoder, arbetssätt m.m. som förvaltningen fortsätter att utveckla och utvärdera under perioden är följande.

- Samarbetet med polis och skola i så kallade ”sociala insatsgrupper” fortgår. Syftet är att nå ungdomar i riskzonen för fortsatt kriminalitet.
- För att säkerställa att placerade barn ska komma till tals, får de egna handläggare som besöker barnen minst fyra gånger per år.
- Även fortsättningsvis kommer förvaltningen att vidareutveckla arbetssätt för ärenden där barn, kvinnor och män utsätts för våld i nära relation. Medvetenheten om våldets effekter är hög inom verksamheten. För att ge de pappor som använder våld inom sin familj hjälp att upphöra med detta, har verksamheten integrerat behandlingsprogrammet Säkrare Pappor. Arbetssätt för att följa upp barns situation efter behandlingsinsats i familjer där det förekommer våld pågår. Familjerätten arbetar med ett riskbedömningsinstrument i

vårdnads-, boende- och umgängesutredningar i de fall det förekommit våld mellan närstående vuxna.

- Sedan några år används bedömningsinstrumentet SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) som beslutsstöd för att bedöma risker och behov hos ungdomar med asocialt beteende.
- Förvaltningen deltar i ett stadsövergripande projekt med syfte att införa en evidensbaserad praktik i socialtjänsten samt att utveckla samarbetet mellan praktik och forskning. Inom ramen för projektet deltar Socialtjänst – Barn och ungdom i programmet ”Att leda för resultat” med målet att öka det interna lärandet i organisationen.
- För att stärka placerade barns anknytning till familjehemsföräldrarna deltar förvaltningen i utvecklingsprojektet BRIFA, som är en samspelsbehandling för barn i familjehem.
- I samarbete med två andra stadsdelsförvaltningar genomför förvaltningen ett projekt med syfte att utarbeta former för att stödja placerade barns föräldrar – Det tredelade föräldraskapet.
- Föräldrastöd genom gruppverksamheterna ABC och KOMET erbjuds inom förvaltningen.
- Efter en översyn av vilka behov av stöd de boende i stadsdelsområdet saknat har behandlingsutbudet anpassats och nya tjänster som familjestödjare inrättats. Dessa ger praktiskt/pedagogiskt stöd till utsatta familjer.
- Tillsammans med barnhälsovården deltar förvaltningen i ett projekt som riktar sig till förstagångsföräldrar. Projektet syftar till att, genom gemensamma hembesök tillsammans med barnhälsovårdens personal, utarbeta former för att kunna erbjuda tidigt stöd till förstagångsföräldrar i Rinkeby.

Utvecklingen de kommande tre åren

Det kan konstateras att kombinationen av dels ökade krav på kvalitetsutveckling inom socialtjänsten, dels kostnadsutvecklingen för familjehemsvård kommer att bli allt svårare utmaningar för verksamheten. Under de senaste åren har dessutom personalomsättningen ökat och det har blivit allt svårare rekrytera personal med tillräcklig erfarenhet och kompetens för uppdraget. Förvaltningen ser en utmaning i att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare. Fortgående satsningar på kompetensutveckling kommer att genomföras under kommande period. Detta sammantaget innebär stora utmaningar för verksamheten att hantera.

Socialtjänstens samverkan med både landstinget och skolan behöver utvecklas. Här finns utmaningar förknippade med det stora antalet nya samverkansparter som driver vårdföretag, förskolor och skolor. Nya arbetssätt för samverkan behöver utformas, så att brukarna får sina behov tillgodosedda. Utifrån BUS-överenskommelsen mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län har förvaltningen tagit initiativ till att utforma en lokal överenskommelse för samverkan kring

barn i behov av särskilt stöd. I samverkan deltar representanter från socialtjänst, landsting, förskola och skola. Syftet med samverkan är att använda kompetens och insatser till barn med behov av särskilt stöd på bästa sätt och utifrån varje verksamhets specifika kompetens.

För ett bättre resursutnyttjande kommer socialtjänsten under de närmaste åren att behöva fler bedömningsinstrument och modeller både för utredning och för insatser, så att rätt insatser erbjuds i rätt tid och för rätt barn/ungdom/vuxen. Utöver det arbete som pågår inom resultatbaserad styrning för att identifiera målgrupper och att effektivisera processer, tar verksamheten också del av den forskning som pågår både på nationell och på lokal nivå i syfte att på sikt integrera fler evidensbaserade metoder i arbetet. En satsning på att öka medarbetarnas kompetens i nätverksarbete har initierats. Alla medarbetare ska under perioden genomgå grundutbildning i nätverksarbete.

För att fortsätta stärka det förebyggande arbetet startar under år 2014 den öppna verksamheten Familjehuset i Rinkeby för familjer med barn i åldrarna 0-18 år. Familjehuset ingår som en del i den förebyggande strategin som är under utarbetande. I Familjehuset samlokaliseras föräldrarådgivningen med öppna förskolan och ett tillhörande föräldrakafé.

För brukare som har behov av att insatserna samordnas pågår ett utvecklingsarbete både inom förvaltningens olika verksamhetsområden och med andra huvudmän. Förvaltningen planerar att ansöka om statliga medel för riktade insatser inom området psykisk ohälsa. Medlen ska användas för att satsa på kompetensutveckling gemensamt med landstinget. För att säkra kvaliteten i hur stöd och omsorg utformas ska brukarnas och de anhörigas delaktighet öka. En viktig uppgift är också att stimulera och utveckla brukarrådens engagemang.

Arbetet med att stärka stödet för anhöriga till personer med psykisk funktionsnedsättning pågår.

Antalet unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ökar. Målgruppen ställer höga krav på insatsernas utformning. Förvaltningen avser att fördjupa samarbetet med landstinget för att öka antalet gemensamma vårdplaneringar och på sikt förbättra livssituationen för personer med psykisk funktionsnedsättning.

2.6 Stadsmiljöverksamhet

I Rinkeby-Kista stadsdelsområde finns ca 700 000 kvadratmeter parkmark, varav drygt 180 000 kvadratmeter är parkyta som kräver kontinuerlig gräsklippning, slyröjning och renhållning. Denna yta ökar kontinuerligt genom att det sker ny etablering av parkmark och grönytor i samband med nybyggnation stadsdelsområdet. Ytor som tidigare sköts av trafikkontoret tillförs också stadsdelsnämndens skötselområden. Parkmarken sköts sedan den 1 oktober 2013 av två olika entreprenörer. En entreprenör ansvarar för de ytor som ingår i avtalet om Rinkeby BID (ett gemensamt avtal med trafikkontoret, Familjebostäder och Fastighetsägare i Järva). Resterande ytor i stadsdelsområdet sköts av en entreprenör som är upphandlad av enbart stadsdelsnämnden. Nämnden

ansvarar för 13 lekplatser och en parklek. Planerade investeringar i parkanläggningar redovisas nedan under särskild rubrik.

Nämndens miljöarbete under utgår från dels Stockholms miljöprogram 2012-2015, dels nämndens egen miljöhandlingsplan för åren 2013–2015. Nämnden deltar i projektet Hållbara Järva, bland annat genom satsningar på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet. Under planperioden kommer förvaltningens medarbetare att på olika sätt stimuleras för att cykla till och från arbetet. Andelen vuxna som ser cykeln som ett attraktivt transportmedel ska genom information öka bland stadsdelsområdets invånare. En årligen återkommande aktivitet är klimatveckan som engagerar invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås.

Nämnden fortsätter arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedel i de egna verksamheterna, mängden matavfall för biologisk behandling samt sorteringen av avfall. Andelen el-bilar planeras öka till 25 procent under planperioden.

Miljöarbetet utvecklas ytterligare genom att den av nämnden beslutade miljöhandlingsplanen implementeras i alla verksamheter och projekt, bland annat genom förvaltningens miljönätverk.

2.7 Ekonomiskt bistånd

Många personer med ekonomiskt bistånd kommer ut i arbete eller praktik via jobbtorg. Men närmare hälften av biståndsmottagarna i stadsdelsområdet står inte till arbetsmarknadens förfogande.

Förvaltningen har implementerat bedömningsinstrumenten Fördjupad bedömning (FIA) för personer med långvarigt ekonomiskt bistånd och Individuell bedömning (IB) för personer som ansöker om ekonomiskt bistånd för första gången och deltar i insats via jobbtorg.

Förvaltningen arbetar i enlighet med stadens riktlinjer och FN:s barnkonvention. Ekonomiskt bistånd genomför kontinuerligt s.k. kollegiegranskningar i syfte att följa upp hur barnperspektivet beaktas i handläggningen. Mätningarna planeras fortgå under perioden.

Arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd fortgår. Statistik över orsaker till felaktiga utbetalningar används för att göra riktade kontroller och vidareutveckla handläggningsrutinerna.

Förvaltningen bedömer att det är två faktorer som påverkar nämndens kostnader för försörjningsstödet under perioden. Det är dels lågkonjunktorens eftersläpande effekter, dels att nyanlända flyktingar i vissa situationer hänvisas till ekonomiskt bistånd. Anhöriginvandringen har inte ökat i den takt som förväntades. Dock pågår en kontinuerlig inströmning och bedömningen om ökade kostnader kvarstår. För att hjälpa anhöriginvandrare som bosätter sig i regionen fortsätter arbetet

med att bedriva informationskontor för nyanlända personer med somalisk bakgrund på Medborgarkontoret i Rinkeby. Förutom information och vägledning samordnar kontoret även aktuella insatser för de nyanlända. Projektet drivs i samarbete med Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltningar. Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning är projektsamordnare.

En ytterligare utmaning är bostadssituationen. Inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde fanns vid årsskiftet 2013/2014 cirka 48 800 folkbokförda invånare. Förvaltningen och andra lokala aktörer bedömer att det verkliga antalet boende i Rinkeby uppgår till ytterligare ett antal tusen invånare. En stor andel av invånarna i stadsdelsområdet saknar förstahandskontrakt och bor inneboende. Situationen innebär trångboddhet, otrygg boendemiljö och bristfällig studiemiljö. Boendesituationen genererar också merkostnader för förvaltningen, då exempelvis hotellplaceringar i många fall är nödvändiga.

Sedan 2011 har boendekostnaderna för hushåll boende på hotell och vandrarhem eskalerat. Förvaltningen har startat ett team för boendefrågor som ser över metoder och arbetssätt i syfte att minska boendekostnaderna och för att begränsa inflödet av bostadslösa hushåll.

Arbetet med att förebygga vräkningar för självförsörjande hushåll fortsätter under de kommande tre åren. Arbetsmetoder vidareutvecklas i syfte att fler brukare ska kunna behålla sin bostad, undvika skuldsättning och bli självförsörjande. Uppsökande insatser genomförs i hushåll med stora eller upprepade skulder för att åstadkomma en förändring så att boendet kan behållas.

2.8 Arbetsmarknadsåtgärder

Nämndens arbetsmarknadsinsatser består av arbetsförberedande insatser som arbetsträning och arbetsförmågebedömning till personer som inte ingår i jobbtorgs målgrupp. Vidare arbetar förvaltningen med att utveckla metoder som anpassas till olika målgrupper med syftet att alla ska kunna komma ut i arbete. Denna grupp förbereds för insatser hos jobbtorg.

Målgruppen har utvidgats och inkluderar även personer som av olika anledning inte bedömts vara aktuella för arbetsträning utan har behov av att komma ut i samhället och vara en del i ett sammanhang. Målet är att motivera dessa personer att bli till att påbörja arbetsträning för att i förlängningen kunna komma vidare till jobbtorg och därefter egen försörjning. Deltagarna erbjuds anpassade insatser efter individuella behov. Förvaltningen har implementerat bedömningsinstrumentet Fördjupad bedömning. Under perioden ska en gemensam dokumentationsmodul för alla stadens arbetsmarknadsinsatser utvecklas.

Alla ungdomar boende i Rinkeby, Akalla, Kista och Husby som fyllt 15- men inte 18 år den 1 juni det aktuella året söka feriearbete hos Rinkeby-

Kista stadsdelsförvaltning. Detta ger arbetslivserfarenhet och referenser som kan underlätta steget ut på arbetsmarknaden.

2.9 Övrigt

Personal- och kompetensförsörjning

- Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

Rätt medarbetare på rätt plats är nyckeln till framgång. Att matcha arbetets krav med en persons förutsättningar och kompetens är en förutsättning för detta. Förvaltningen arbetar med kompetensbaserad rekrytering och lägger fokus på den långsiktiga kompetensförsörjningen. Medarbetare och chefer ska kontinuerligt och utifrån individuella behov erhålla kompetensutveckling. Rekrytering, utveckling och avveckling av medarbetare ska ske på ett sådant sätt att förvaltningen uppfattas som en god arbetsgivare. Arbetsmetoder ska utformas så att det värde jämställdhet och mångfald kan tillföra verksamheterna i form av olikheter hos medarbetarna framgår.

Det systematiska arbetet med att främja hälsa och minska sjukfrånvaron fortsätter. Att skapa hälsosamma arbetsplatser är en strategiskt viktig fråga för att säkra framtida personalbehov, men även för att höja kvaliteten och effektiviteten i verksamheten. Det är särskilt viktigt att alla har samma möjligheter och behandlas likvärdigt i fråga om arbetsförhållanden och anställningsvillkor. Arbetet med att implementera metoden Verksamhet och hälsa fortsätter i förvaltningen.

Vision Järva

Nämnden och förvaltningen kommer även fortsättningsvis att på olika sätt medverka i arbetet med Vision Järva. Insatserna rör i huvudsak att främja invånarnas trygghet i vardagen, ungdomars socialisation samt en förbättrad yttre miljö. Ett exempel på det senare är verksamheten ”Järva rent och snyggt”, som finansieras av Vision Järva, där cirka 140 lokala föreningar adopterar stadsområden. Föreningarna utbildar också i samarbete med berörda myndigheter och hyresvärdar sammanlagt över 1 000 av sina medlemmar i boende- och miljöfrågor. Ett annat exempel på förbättringar i den yttre miljön utgör de trygghetsvandringar som förvaltningen fortlöpande genomför i stadsdelsområdet i nära samarbete med invånare, fastighetsägare och polisen. Verksamheterna har pågått under en följd av år och beräknas fortsätta under hela planperioden.

Järva-Andan

Järva-andan, som nu har 500 medlemmar är en plattform för stadsdelsförvaltningen att engagera boende i förebyggande frågor. Arbetet inom Järva-Andan, syftar till att förändra attityder så att boende och verksamma ställer upp för varandra på gator och torg, planeras fortsätta. Järva-Andan strävar efter att fler företag arbetar aktivt med att utveckla Järvaområdet genom att erbjuda ungdomar läxhjälp, praktikplatser, sommarjobb samt att de rekryterar från området då de

söker arbetskraft. Flera projekt med mentorskap, stöd för lärare har startats under året. I nätverket skapas relationer mellan olika organisationer, och det fungerar som kontaktyta bl.a. för andra förvaltningar. Järva-Andan arbetar aktivt med trygghetsfrågor och ska av de som bor och verkar i Rinkeby-Kista ses som en självklar samverkanspartner i trygghets- och säkerhetsarbete. Detta genom att verka på de arenor som lokalsamhället erbjuder men också genom att ta initiativ till nya samarbeten i det trygghetsskapande arbetet. Järva-Andan ska vara ett självklart forum för ungdomsfrågor. Järva-Andan verkar för att möten och samarbeten mellan viktiga aktörer kommer till stånd. Samarbete med kompetensstarka företag som IBM, SEB m.fl. kommer att fortsätta med insatser främst för ungdomar. Exempelvis har samarbeten mellan företag och nyetablerade Fryshuset startat.

Säkerhet och krisberedskap

Den organisation som hanterar säkerhetsfrågor och samordnar krisberedskapen kommer att vara säkerställd under perioden. En aktuell krisledningsplan finns upprättad. Utbildningar kommer fortlöpande att säkerställa att tillräcklig kvalitet uppnås. Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) i nämndens verksamheter ska fortsätta. Medarbetarnas ökade kunskaper ska förebygga bränder och begränsa skadeverkningarna. I förebyggande syfte görs också risk- och sårbarhetsanalyser kontinuerligt inom nämndens verksamhetsområden. Stadens incidentrapporteringssystem, RISK, ska vara ett självklart verktyg i säkerhetsarbetet.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Förvaltningen förutser inga större ekonomiska avvikelser i förhållande till den plan som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2014. Det fortsatta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov tillsammans med en aktiv lokalplanering innebär att budgeten beräknas vara i balans under perioden. Emellertid beräknas lokal-, hyres- och boendekostnader öka under perioden som en följd av nya förskolor, placeringar på hotell och vandrarhem samt verkställande av nya beslut om särskilt boende. De nyligen införda ersättningssystemen för hemtjänstinsatser samt vård och omsorgsboenden innebär också osäkerhetsfaktorer för kostnadsutvecklingen.

3.2 Investeringar

Parkplanen för Rinkeby-Kista, som i huvudsak färdigställdes år 2008, är underlag för planeringen av investeringar i park- och grönområden. Förvaltningen föreslår, efter samråd med företrädare för trafikkontoret, att följande investeringsobjekt - i angiven prioriteringsordning - inryms i kommunfullmäktiges investeringsram för parker och grönområden åren 2014 – 2016.

Saimaparken 2,0 mnkr

Nidarosparken 4,8 mnkr

Nystadsparken 4,0 mnkr

Porkalaparken 5,0 mnkr

De planerade investeringarna ökar inte nämndens driftkostnader.

Investeringsplanen med särskilda projektbeskrivningar biläggs (*Bilaga I*). Under perioden tillkommer härutöver vissa åtgärder för spontanidrott i parkerna. Anslaget för investeringar i maskiner och inventarier, cirka 6 miljoner kronor per år, bedöms inte fullt ut tas i anspråk under perioden.
